

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. C., zastúpeného spoločnosťou Bukovinský & Chlipala, s. r. o., advokátska kancelária, Svätoplukova 30, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 Co/188/2012-286 z 18. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. C. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2013 doručená sťažnosť V. C., (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou Bukovinský & Chlipala, s. r. o., advokátska kancelária, Svätoplukova 30, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 Co/188/2012-286 z 18. decembra 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«10. Sťažovateľ sa písomným podaním zo dňa 14. júna 2012 odvolal voči Rozsudku Okresného súdu č. 2, pričom namietal nedostatok aktívnej legitímácie Navrhovateľov, argumentoval dobromyseľnosťou držby na strane právnych predchodcov Sťažovateľa a domáhal sa ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere (ďalej ako „Odvolanie“).

11. Rozsudkom Krajského súdu potvrdil Krajský súd Banská Bystrica Rozsudok Okresného súdu č. 2, pričom nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnil posúdenie námietky Sťažovateľa o nedostatku aktívnej legitímácie Navrhovateľov.

V

Porušenie práva na súdnu ochranu

1. Sťažovateľ vo svojom Odvolaní namietal nedostatok aktívnej legitímácie Navrhovateľov, nakoľko Navrhovatelia sa v Určovacej žalobe pôvodne domáhali, aby súd určil, že do dedičstva po nebohom J. E. s prírmením J. patrí 1/3 Pozemku, teda Navrhovatelia sa pôvodne domáhali určenia vlastníctva iba k 1/3 Pozemku.

Navrhovatelia následne písomným podaním o Úprave petitu návrhu žiadali, aby súd určil, že do dedičstva po nebohom J. E. s prírmením J. patrí celý Pozemok. Súd Uznesením o pripustení zmeny návrhu Navrhovateľov vyhovel.

Vzhlľadom na skutočnosti, že:

i) v pozemnoknižnej zápisnici č. 2648 sa ako podieloví spoluvlastníci parcely uvádzajú osoby:

- J. E. - podiel 1/3;
- M. E. (neskôr na základe darovacej zmluvy Z. R., rod. E.) - podiel 1/3;
- J. E. (právny predchodca Navrhovateľov) - podiel 1/3;

ii) v Rozsudku Okresného súdu č. 2 samotný súd uvádza na str. 2, odsek 4, že zápis o prevode z roku 1958 na p. R., rod. E. je posledný;

iii) navrhovatelia nikdy nepredložili akýkoľvek relevantný doklad alebo listinu preukazujúce fakt, že spoluvlastníci pôvodnej parcely si reálne rozdelili pozemok uvedený pozemnoknižnej zápisnici č. 2648 a právnenému predchodcovi Navrhovateľov prináleží sporný Pozemok;

máme za to, že k reálnemu/právoplatnému rozdeleniu pôvodnej parcely, resp. Pozemku na samostatné pozemky nikdy nedošlo.

4. Výroková časť Rozsudku Okresného súdu č. 2 sa neopierala o relevantné písomné dôkazy, z ktorých by bolo možné opodstatnene zhodnotiť, že k reálnej delbe Pozemku skutočne došlo. Jediná právna argumentácia v prospech delby vychádzala predovšetkým z nasledujúcich právnych viet:

„Svedeckými výpoveďami bolo takisto nepochybné zistené, že v minulosti došlo medzi tromi bratmi k dohode o reálnom rozdelení pozemnoknižnej parcely, pričom sporná plocha v minulosti pripadla J. E. – J., a tento plochu aj pre seba užíval v období, ako bude uvedené nižšie.“ (strana 2, odsek 4, posledná veta Rozsudku Okresného súdu č. 2).

„Nepochybné takisto bolo zo svedeckých výpovedí zistené, že v 50. rokoch, resp. ešte na začiatku 60. rokov spornú plochu kosil J. E., ktorému táto pripadla v rámci reálnej delby v minulosti, ako je uvedené vyššie...“ (strana 4, odsek 3, prvá veta Rozsudku Okresného súdu č. 2).

5. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd nemal k dispozícii akýkoľvek relevantný písomný dôkaz, ktorý by preukázal, že došlo k reálnemu rozdeleniu Pozemku a že vlastníkom Pozemku sa stal výlučne právny predchodca Navrhovateľov. Napriek absencii písomných dôkazov súd vyslovil záver, že mal preukázané, že došlo k reálnej delbe. Tieto jednostranné závery súdu sú o to zarážajúcejšie, že Navrhovatelia predložili niekoľko svedeckých výpovedí, ktoré potvrdili oprávnenosť držby právnych predchodcov žalovaného, no napriek tomu súd dospel k nasledovnému záveru: „Skutočnosť, že rodina K. odkúpila spornú plochu od J. E., sa nepotvrdila žiadnou listinou“ (strana 4 odsek 4, prvá veta Rozsudku Okresného súdu č. 2).

6. Nakoľko nebolo akýmkoľvek spôsobom relevantne preukázané, že došlo k reálnemu rozdeleniu parcely, resp. Pozemku a že vlastníkom Pozemku sa stal výlučne právny predchodca Navrhovateľov, máme zato, že Navrhovatelia nemali dostatok aktívnej

legitimácie na podanie žalobného návrhu, nakoľko ten mali a mohli podať výlučne všetci spoluvlastníci Pozemku resp. ich právni nástupcovia.

7. *Ďalej je potrebné upozorniť na zjavný rozpor medzi závermi, ku ktorým dospel súd so zápisom v pozemnoknižnej zápisnici. Súd uviedol, že „došlo k reálnej del'be medzi bratmi“, avšak ako vyplýva z pozemnoknižnej zápisnice M. E. previedol svoj podiel na Z. R. rod. E. a teda k reálnemu rozdeleniu medzi bratmi nemohlo dôjsť, keďže spoluvlastníkom podľa posledného zápisu bola Z. R. rod. E.*

8. *V Rozsudku Krajského súdu sa súd nedostatočne vysporiadal s námietkou Sťažovateľa na nedostatok aktívnej legitimácie Navrhovateľov, nakoľko k predmetnej námietke iba uviedol, že: „Vzhľadom na uvedené je potom námietka žalovaného v podanom odvolaní, že žalobcovia prípadne nepreukázali reálnu delbu právne bezvýznamná. Vlastníctvo pozemkovoknižného vlastníka J. E. bolo preukázané zápisom v pozemkovej knihe.“ (strana 4, odsek 3 Rozsudku Krajského súdu).*

9. *Na jednej strane podľa názoru súdu bol J. E. s prírnením J. vedený ako podielový spoluvlastník Pozemku v pomere 1/3, na strane druhej Rozsudkom okresného súdu č. 2, potvrdeného Rozsudkom Krajského súdu sa určilo, že do dedičstva poručiťela/nebohého J. E. patrí celý sporný Pozemok, teda v pomere 1/1. Predmetnú právnu skutočnosť Krajský súd absolútne neskúmal a vo svojom rozsudku nedostatočne odôvodnil, na základe akých skutočností nevyhovet námietke Sťažovateľa na nedostatok aktívnej legitimácie Navrhovateľov.*

10. *V zmysle ustanovenia §-u 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „OSP“) „V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé“, pričom v zmysle § 211 ods. 2 OSP „Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.“*

11. *„Výklad opodstatnenosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku má obsahovať odôvodnenie rozsudku. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozsudku;*

zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia.“ (civilná zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk 37/1985).

12. *„Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu... Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu.“ (III. ÚS 209/04)*

13. *Sťažovateľ upozorňoval na závažnú procesnú chybu Krajského súdu vtom ohľade, že naďalej pokračoval v konaní s nedostatkom aktívnej legitímácie Navrhovateľov, pričom celé konanie nemalo dospieť ani k samotnému meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej, nakoľko hmotnoprávne postavenie Navrhovateľov neumožňovalo domáhať sa práv tak ako boli špecifikované v Určovacej žalobe po vydaní Uznesenia o pripustení zmeny, teda aby súd určil, že do dedičstva patril celý Pozemok, a nie iba podiel 1/3. Napriek skutočnosti, že „Preskúmavanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009), Rozsudok Krajského súdu neobsahuje dostatočné odôvodnenie o vysporiadaní sa s nedostatkom aktívnej legitímácie Navrhovateľov a práve otázka aktívnej legitímácie predstavovala zásadný prvok celého konania vo veci.*

14. *Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva síce nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany, avšak ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998, Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997). „Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné“ (III. ÚS 517/2011-9).*

15. *Na základe vyššie uvedených skutočností máme za to, že nedostatočným odôvodnením v rozsudku Krajského súdu ohľadom námietky Sťažovateľa na nedostatok*

aktívnej legitímácie Navrhovateľov v súdnom konaní došlo k porušeniu základného práva Sťažovateľa na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko vysporiadanie sa s aktívnou legitímáciou Navrhovateľov predstavovalo podstatný prvok súdneho konania, ktorý mal po zaoberaní sa s predmetnou otázkou Krajský súd riadne a vecne odôvodniť.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej vydal tento nález:

„I. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 18. decembra 2012, so sp. zn. 13 Co/188/2012-186 porušené bolo.

II. Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 18. decembra 2012 so sp. zn. 13 Co/188/2012-186 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Krajskému súdu Banská Bystrica povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky do 10 kalendárnych dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstatou námietok sťažovateľa sú tvrdenia o tom, že krajský súd sa nevysporiadal so zásadnou odvolacou námietkou nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľov, čím porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd k námietkam sťažovateľa vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 80/05, III. ÚS 122/2010).

Vzhľadom na vymedzený rozsah možných zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ústavný súd posúdil to, či rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je ústavne udržateľný, t. j. či nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, či je náležite odôvodnený a či výklad práva všeobecným súdom nie je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010).

Krajský súd vo svojom odôvodnení uviedol:

«Žalovaný mal nadobudnúť vlastníctvo k sporným pozemkom (novovytvorená parcela a parcela geometrický plán z 21. 09. 2009 - a p. v. spisu) kúpnu zmluvou vloženou do katastra nehnuteľností dňa 17. 10. 2007. Predávajúcimi podľa tejto zmluvy boli K. V., M.. M., J. K. a P. K. vystupujúci ako ich podieloví spoluvlastníci a to na základe ich

vyhlásenia urobeného pred notárkou JUDr. Vierou Kalinovou formou notárskej zápisnice o „osvedčení vyhlásenia o vydržaní“ Nz/625/2002 dňa 16. 08. 2002 (číslo listu 57-58 spisu). Z obsahu notárskej zápisnice ale vyplýva, že vlastníctvo titulom vydržania mali nadobudnúť ich rodičia D. K. a K. K. a to „ku dňu 22. 09. 1969“ a neuvádza sa nič o tom ako mali nadobudnúť vlastníctvo deti.

Z vykonaného dokazovania tiež nemožno urobiť spoľahlivý záver o tom, že D. K. a K. K. „zaobchádzali (so spornými pozemkami) ako so svojou (vecou) a so zreteľom na všetky okolnosti boli dobromyseľní, že im vec patrí“ (§ 132a ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom pred 01.01. 1992). Jednak bolo na nich, aby preukázali takúto držbu (až do smrti K. K. tak neurobili), pretože svoje vlastníctvo pozemkovoknižný vlastník (jeho právni nástupcovia) preukazuje zápisom v pozemkovej knihe a nie jeho stratu (J. E. je pozemkovoknižný vlastník, číslo listu 7-10 spisu), jednali užívanie pozemku (akokoľvek dlhé) a spôsob tohto užívania bez ďalšieho nezakladá dobromyseľnosť v tom, že držiteľ s vecou nakladá ako so svojou.

Vzhľadom na uvedené je potom námietka žalovaného v podanom odvolaní, že žalobcovia prípadne nepreukázali reálnu del'bu právne bezvýznamná. Vlastníctvo pozemkovoknižného vlastníka J. E. bolo preukázané zápisom v pozemkovej knihe...

V zásade platí, že existenciu vlastníctva k veci musí preukazovať ten, komu nesvedčí listinné preukázané vlastníctvo. Za listinné preukázané vlastníctvo nemožno považovať osvedčenie vlastníctva formou notárskej zápisnice, ak táto obsahuje len vyhlásenia osoby (osôb), ktorá tvrdí (ktoré tvrdia), že je/sú vlastníkom/vlastníkmi veci, pričom sa notárovi nedoložilo, prečo sa k vyhláseniu nepripájajú vyjadrenia dotknutého pozemkovoknižného vlastníka resp. ich právnych nástupcov. Notárska zápisnica N 660/2002 a Nz 625/2002 zo dňa 16. 08. 2002 (č. listu 57 - 58 spisu) obsahuje len vyhlásenie K. V., M. M., J. K. a P. K., že „predmetné nehnuteľnosti pôvodne nadobudli ich rodičia a to neb. D. K. s manželkou K. rod. K. v rokoch 1958-60. Predmetné pozemky zakúpili neperfektnými zmluvami dňa 22. 09. 1958 od V. K., A. K. a K. W., za účelom výstavby vlastného rodinného domu“.

Rozhodujúcou právnou skutočnosťou pri tvrdení nadobudnutia vlastníctva vydržaním je právna kontinuita medzi nesporným pozemkovoknižným vlastníkom a vydržateľom a na základe čoho mal držiteľ za to, že vec nielen drží (že nie je iba detentorom), ale že ju drží ako svoje vlastníctvo. Dôkazná povinnosť je na držiteľovi. Tam, kde k zmene osoby

vlastníka k nehnuteľnosti dochádza mimo zápis vo verejnej knihe (napr. pri tvrdenom nadobudnutí vlastníctva vydržaním), musí súd vychádzať z doložených konkrétnych okolností o tom, prečo je držiteľ pozemku dobromyseľný v tom, že mu vec patrí ako vlastníkovi. V súdnej veci ale žalovaní, deti manželov K., ani svedkovia neuviedli nič, z čoho by bolo možné nepochybné vyvodiť záver o strate vlastníctva poručiteľa J. E. k sporným pozemkom. V tomto smere správne okresný súd uviedol, že zo žiadnych okolností nevyplýval titul pre oprávnenú držbu, napr. kúpa pozemku od J. E.

Odvolačný súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil s tým, že doplnil autorizačné a úradné overenie geometrického plánu.»

Skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní [§ 241 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku], ak odvolací súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo inak nevyšli v konaní najavo, alebo nezohľadnil rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo v hodnotení dôkazov je logický rozpor alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z postupu predpísaného súdu v ustanovení § 132 až § 135 Občianskeho súdneho poriadku. Ak však nemožno súdu vytýkať žiadnu z týchto väd pri hodnotení dôkazov, ktorú možno ako nesprávnosť – ako vyplýva zo zásady voľného hodnotenia dôkazov – hodnotiť zo spôsobu, ako k nemu súd dospel, potom nemožno spochybňovať ani jeho názory. Znamená to, že hodnotenie dôkazov, a teda ani jeho výsledok (skutkové zistenie) z iných ako uvedených hľadísk nemožno napádať.

Ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti judikoval (napr. I. ÚS 67/06), že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov. Pokiaľ všeobecné súdy rešpektujú ústavné garancie (najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy), ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011).

Krajský súd a rovnako aj okresný súd sa pri úvahách o otázke reálnej delby a vlastníctve k celej spornej nehnuteľnosti správne neobmedzili pri zisťovaní skutočného

stavu veci iba na ohliadku nehnuteľnosti, ale rešpektujúc ustanovenie § 132 Občianskeho súdneho poriadku vychádzali aj z iných dôkazných prostriedkov, v tomto prípade výpovedí svedkov, ktoré všeobecné súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí vymenovali a vyhodnotili a pri formovaní záverečného úsudku o predmete konania prihliadali na všetky relevantné skutočnosti. Ustálenie vecnej stránky sporu nevykazuje žiadne odchýlky od pravidiel logického uvažovania, ktoré by vyústili do nezrozumiteľného alebo nejasného záveru. Analýzou rozhodnutia krajského súdu a jeho odôvodnenia v kontexte s odôvodnením prvostupňového súdu dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd sa v nevyhnutnom rozsahu zaoberal aj všetkými relevantnými námietkami sťažovateľa.

V danom prípade sa konalo o žalobe, ktorou sa dedičia domáhali určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. Ústavný súd preto zohľadnil aj právny názor, že zásadnou otázkou v konaní bolo posúdenie, či poručiť bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje na okamih smrti poručiťa a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Po smrti poručiťa totiž môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydržaním); v konaní, v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiťa v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 154/2010).

Na vznesenú námietku uvedenú v bode 8 (s. 7/10), že „... krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkou sťažovateľa na nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľov“, ústavný súd preskúmal rozhodnutie v namietanej časti (s. 4 ods. 3 rozsudku krajského súdu) v časti, kde krajský súd uviedol, že „svoje vlastníctvo pozemkovoknižný vlastník (jeho právni nástupcovia) preukazuje zápisom v pozemkovej knihe a nie jeho stratu (J. E. je pozemkovoknižný vlastník), jednali užívanie pozemku (akokoľvek dlhé) a spôsob tohto užívania bez ďalšieho nezakladá dobromyselnosť v tom, že držiteľ s vecou nakladá ako so svojou“.

Tomuto tvrdeniu krajského súdu zodpovedá aj príslušná časť pozemkovoknižnému zápisu nachádzajúca sa ako súčasť spisu č. I. 7 – 10. Aj keď krajský súd neuvádza konkrétne, že právni nástupcovia vlastníka sú aktívne legitimovaní v konaní, svojím regulárnym postupom a vyjadrením v rozhodnutí sa s týmto problémom vysporiadal tak, že jeho postup je v súlade s ústavným príkazom na zabezpečovanie spravodlivého súdneho konania.

Ústavný súd zároveň prízvukuje, že sa riadi aj princípom minimalizácie zásahov do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní pred ústavným súdom preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, I. ÚS 230/08, III. ÚS 286/08), a preto sa bližšie nezaoberal skúmaním vecnej správnosti rozsudku vo veci samej.

Vzhľadom na uvedené a s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie (i základného práva na súdnu ochranu) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2014